

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 12 kor. — fill.
Fél évre 6 kor. — fill.
Negyed évre 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Manólovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kosztich-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyilvter soronkint 40 fillér.

Ami mamusichul van — cselekedve.

Csak néhány nap előtt közöltük a Budapesti Napló nyomán Mamusich Ágoston ur levelét, amelyre a fővárosi lap azt mondta, hogy mamusichul van írva.

Már akkor éreztük, hogy a felebbezés, amelyet a főgymnáziumi építkezés dolgában készít Mamusich ur, nagy szenzációt fog kelleni.

Nem tévedtünk, A másfél nyomtatott ívre terjedő felebbezés pamfletté rőlte ki magát.

Mert mikor annak rendje és módja szerint megíródott a fellebbezés és az utolsó perczben beadódott az igatába, néminemű pótlások és javításokkal nyomdába vitetett, hogy onnan mint rőpirat kerüljön ki és szöguldjon végig a városon. És hirdesse egy önzetlen, pártatlan, csupán a város érdekeit szemé előtt tartó városi bizottsági tag ur megbotránkozását a fölött, hogy egy százezrekbe került középületnél mily hallatlan visszaélések történtek.

Szöveget érdemel az a városi atya, aki ily önzetlenül és ily hátrán védi városa érdekeit mindenek ellen.

Érez-szobor dukál annak a férfunak, ki lelke meggyőződéséből, nem tekintve se jobbra, se balra, nem törődve azzal, hogy száz és száz ellenséget szerrez, ki szinte halálmegvetéssel küzd az igazság érdekében és török vagy szakad, de rendet csinál a corumpált torony alatt és megszabadítja szülővárosát a hatalmasoktól, mert ezek hatalmukat csak arra használják, hogy a nép filléreit bezsebeljék.

Sokáig hallgatott Mamusich Ágó, rég volt az, mikor még ő cselekedett. Ezek a régi cselekedetek a feledés örök homályába merültek. De új mezben, a küzdőtér másik oldalán kelt új életre a városatyja. Ez a hely kevesebb haszonnal, de több dicsőséggel jár.

Inkább dicsőség, mint haszon!

Igy gondolkodott Mamusich Ágó mikor megcselekedte a felebbezést, vagy inkább pamflettet, mely vakmerő bátorsággal megvádolja városunk főispánját, mondván: „üzér vállalkozók érdekében törvénytelenégeket nemcsak de még inspirál is.”

Mamusichul van megcselekedve ez a pamflet az már bizonyos.

Mamusichul, mert megint saját ma-

gát utótte meg, nem pedig azt, akit ülni akart.

Főispánunkról nemcsak nálunk, de egész Bácsmegyében tán senki nem fogja elhinni azt, amivel Ágó ur vádolja, még kevésbé hiszi el róla a miniszterium és legkevésbé a belügyi államtitkár Széll Ignác, aki bizonyára megkapta a nyomtatott felebbezést, magától az önzetlen városatyától.

A közélet tüzeben álló férfiak meg vannak szokva ahhoz, hogy folyton kj legyenek téve a leghevesebb támadásoknak, de hogyha az ilyeneket általános óvatossággal kell fogadni, kétszeresen okadatolt az óvatosság nálunk, Szabadkán, egy Schmauszszal szemben, ahol éppen Schmauszszal köszönhető, hogy ma már Szabadka nem az, ami eddig volt, ahol mindent lehetett mondani, mert majdnem minden igaz is volt.

Vannak hangok, amelyek nagyon dissonánsan rinak ki a már jól fegyverezett összhangból, ilyenek azok, a melyek a jog, törvény és igazság kézei foghatók, szemmel látható korszakában még mindig a régi főmedvény stílusban akarnak hangulatot kelteni,

A szabadkai tanítónőképző ünnepe.

— A „Bácskai Hírlap” eredeti tárcája. —

Régi emlékek ébredtek lelkemben, mikor leültem íróasztalomhoz, hogy városunk ezen nevezetes kulturintézetének ünnepét leírjam. Elvonul lelki szemeim előtt egy pár évtized. Látom az intézet megnyitó ünnepélyét az akkori gombkötő utca egyik szerényebb bérházában. Onnanul aztán látok még sok sok többé-kevésbé sikerült nyilvános és nem nyilvános ünnepségeket. Akközben eszembe jut a Nagy-Alföld éghajlatának egy veszedelmes nyári vendége a földműves gazdák réme egy füstszerű megzavarodása a tiszta nyári hajnali levegőnek. Ez a juniusi köd, mely ráfekszik a zsendülő buzavetésre. Tőle aztán érdes lesz a körlég, az ember fagyos borzongatást érez, a mag megszorul a kalászbán, a gazda rossz kedvű lesz, érzi, hogy a

legjobbik ígérkező termés ára váratlanul felére csökkenl.

Épen ilyen gonosz vendége az iskolai ünnepeknek a feszes formaszerség, a pedánsan kiczikalmazott illedelmi szabályok, a szabályozása annak a hangskálának, meddig azt felhangolni lehet, szabad illik.

Sajna de én a legtöbb iskolai ünnepélyek fölött ott láttam lebegni azt a nyomasztó ködöt, azt a mondva csinált com il fant jó kedvet, vagy azt a jókedvet szabályozó, hogy ne mondjam fékező ellenőrzés!

Ez engemet mindig bántott. Szerettem látni az ifjúságot a maga valóságában, különösen akkor, ha vigad, ha örül, mert akkor nyilvánul meg leginkább a lelkelete, a jelleme.

A szabadkai áll. tanítónőképződe f. hó 22-ikén ünnepet ült.

A növendékek rendezték. Senki sem ösztönözte, senki sem befolyásolta őket. Soraik közül indult ki az eszme. Ők testesítették ezt meg. Ők hívták meg arra a tanári kar tagjait, mint vendégeket.

Mondhatom, szebb és lélekemelőbb iskolai ünnepet még nem láttam. A hálás gyermekész gondolta ki, a szerető gyermek-szív csinálta meg azt! Fesztelen, szabad gyermeki-esen vig és lelkes hangulat tette azt fenségesen magasztossá és lélekemelővé.

Balajthy Ilona urnőnek, az intézet szeretett igazgatónőjének névnapját ünnepelték a növendékek és velük az intézet tanári kara.

Gyönyörűség látvány! 250 6—20 éves leányka ünneplő ruhában, ünnepies hangulatban, az igaz szeretettel lelkesülten, kipirult arccal, ragyogó szemekkel!

Van-e, ki ennél szebbet látott?

Szivarka

hüvelyek

„Nil“

(Krokodíllal)

A dohányzóknak igazi élvezetet csak a legjobbnak elismert valódi egyiptomi szivarka hüvely „Nil“ (krokodíllal) nyújt, mely az élvezet alatt sem feketé, sem zsiros nem lesz és ki nem alszik.

Övakođunk értéktelen utánzatoktól

Egyedüli elárústó raktár
Vig Zsigm. Sándor
könyv és papírkerekedőnél Szabadka.
Egyedüli készítő:
ELSTER FRERES, LEOPÖLE.

abban a rég megcáfolt hiedelemben, hogy „semper aliquid haeret!“

Van a jogos vádnak, a jogorvoslatnak is útja és módja, de hogy lehetne jogos az ily főrmérvény oly főispánnal szemben, akitől egész Bács megye közönsége annak idején csak abban a reményben búcsuzott el, mint alispántól, hogy remélhetőleg mielőbb visszakérül mint legerélyesebb, legrendszeretűbb és legcorrectebb főispán a megye élére.

Schmausz Endre az igazi selfmade man, akit semmiféle atyafiság, hanem csak a saját érdemei emeltek eddig is, valószínűleg ez újabb és alaptalan támadásnak fogja köszönni, ha újból ráterelik az illetékes és hivatott tényezők figyelmét és esetleg újabb előléptetésben részesül, — nem közönségünk előtt mert itt már ilyenre nem szorul, — hanem a hivatalos ranglétrán.

Hogy Mamuzsich Agostonnak felebbezése mennyi téves ráfogásokat tartalmaz, kitűnik a következőkből:

1. Reichl J. Ferencz már 1894—95.-iki télen állandó szabadkai lakos volt, aki elvállalta akkor a szabadkai Nemzeti Casinó palotájának építését, melynek alapkövét 1895. júliusban tették le, míg Schmausz Endre csak 1895. augusztus 12-én foglalta el főispáni székét.

2. Reichl J. Ferencz nem volt szegény, atyja zombori és pacseri nagybirtokos volt, a ki zombori birtokát eladva minden gyermekének tekintélyes vagyont adott. Reichl 100.000 koronán felüli készpénzzel fogott a vállalkozáshoz.

3. Az 1869. febr. 26-án született Reichl József Ferencz kereszt szülei az apatini plébánia szerint Schüller János és Juba Mária.

4. Reichl J. Ferencz a gymnasium építés pályázatán az első díjat elnyerte az 1896. szeptember 25-iki közgyűlésen, — házasságra

pedig Varga Ilmával 1896 október 15-én lépett, tehát éppen akkor, mikor 1896. szeptember 22-én tartott gymn. építő bizottsági ülésen a 12-ik számrú zárt jelű pályamunka az első díjra ajánlatot, még nem volt Varga Károlynak veje és nem volt akkor esküvő komája sem a főispán.

Különben az 1896. szeptember 22-iki ülésen Varga Károly nem vett részt és azt a határozatot, hogy a 12. számú pályamunka az első díjra és kivételre ajánlatik, az építő bizottság Mamuzsich Lázár elnöke alatt hozta és pedig Frankl István főmérnök és Váli Gyula műépítészek akkor írásban előterjesztelt kimerítő véleménye alapján, melyben minden egyes tervnek előnyei és hátrányai tüzetesen le vannak írva, és amely szakvélemény ellen soha senki fel nem szállt.

5. Az általános vállalati feltételek első pontját nem Váli Gyula, hanem az 1898. évi február 24-én tartott közgyűlésen 86/2010 sz. a. hozott határozat változtatta meg akkón, hogy a művezetés és az építés ellenőrzése a törvényhatósági mérnöki hivatalra bízott, tehát az 1898. évi július 30-án aláírt építési szerződéshez fűzött általános vállalati feltételek csakis annyiban maradtak érvényben, amennyiben a már idézett 86/2010 sz. közgyűlési határozattal nem lettek megváltoztatva, mert a szerződés bekezdő része erre a közgyűlési határozatra kifejezetten hivatkozik és mert a közgyűlés kérdéses határozatát a belügyministerium 35185/III. 898. sz. rendeletével jóváhagyta és így attól nem is volt szabad eltérni.

6. A bácsmezei vizsgálat eredménye az lett, hogy Schmausz Endrét kinevezték — főispánnak!

Középiskolát Szabadkának.

Lapunk egyik barátjától vettük a következő sorokat:

Tisztelt szerkesztő ur!

Becsés lapjának f. é. május 24-én megjelent számában hozott első cikkében foglaltakat nem hagyhatom szó nélkül, mivel azt a szemrehányást, hogy „nem akadt még befolyásosabb embereink között egyetlen egy

sem, aki ezt az égető ügyet (i. e. a középiskola létesítését) illetékes helyen szóvá tette volna stb.“ a személyekre nézve distingválni kell.

Védlemembe veszem a „Szabadkai kereskedelmi egyesületet“, mert az ezen testületben egyesült férfiak között többen vannak olyanok, kiket befolyásosabb embereinknek nevezhetünk. Ezen egyesület alapszabályaiába felvette azt is, hogy egy helyben felállítandó kereskedelmi iskola alapítását támogatni fogja.

Hogy mennyire akar megfelelni ezen kitűzött feladatának, megmutatta az egyesület össze, midőn a kereskedelmi miniszter ur előtt küldöttségileg tisztelgve, október 16-iki kelettel, egy nagyszabású emlékiratot nyújtott át, melylyel városánk részére kereskedelmi és iparkamarát, felsőkereskedelmi iskolát és vasúti üzemeltetést kért.

Épp e napokban érkezett az egyesülethez a miniszter válasza ki, sajnos, a társulat sendokolt kérelmét nem teljesíti. A 26.502/IX. szám alatt kelt miniszteri rendelet így szól:

Szabadka város gazdasági fejlődésének előmozdítása tárgyában múlt évi október hó 16-án hoztam intézett felterjesztésében foglalt és egy felső kereskedelmi iskola létesítésére irányuló javaslatára vonatkozólag folyó évi január hó 5-én 82.833/1900. szám alatt kelt leiratom kapcsán a vallás- és közoktatásügyi miniszter urral egyetértőleg a következőkről értesitem az egyesületet: Az egyesületnek Szabadka város fejlődését czélzó törekvései s előadott indokai figyelmet érdemelnek és azokat elvileg általában helyesjeljük.

Azokban a felső kereskedelmi iskola felállítására iránti kérelmet számolva a létező körülményekkel, ez idő szerjnt még sem teljesíthetjük. Ezen elhatározásunkra nemcsak helyi, de országos indok is indított.

Ugyanis meglévő felsőkereskedelmi iskolánk szaporítása az ügy érdekében most nem kívánatos, sőt felesleges, mert közviszonyainkra kiható túltengést okozna.

Szabadkára anyagilag is káros volna a jelenlegi viszonyok között egy felsőkereskedelmi iskola létesítése s fenntartása, mivel a közvetlen szomszédságában régebben életre

Az igazgatónk lakosztályához vezető folyosó virágos galyakkal volt feldiszitve. A galyakat a leánykák maguk hordták össze és maguk dekorálták véle a folyosót, ahol összegyűlve reggel 7 és fél óraker szerenaddal köszönték szerellett helyettesét édes anyjuknak.

Pontban 10 óraker kezdődött a következő műsorral az ünnepelés az önképző kör közreműködésével:

1. Üdvözlő ének; énekelte az énekkar.
2. Ünnepi beszéd; tartotta Magony Julia.
3. Felköszöntő; szavaltá Blau Ilonka gyak. iskolai tanuló.
4. Gedővár asszonya. Kiss I.-tól; szavaltá Stark Julia.
5. Magyar dalok; énekeltek: Szász Irén, Ribiczey A., Deegáró C., Schmausz Aranka.
6. Hallgató magyar dal; hegedűn előadta Bátky Margit, zongorán kísérte Marossy A.
7. „Czelli búcsú“; melodráma; szavaltá Bakos Ecsel.
8. Szegény legény bújá; játszta Tuculya Teresi.

Most az ünnepeltről kellene megemlékezni, de legigazságosabb lesz a róla való jellemzés, ha ideiglatjuk az ünnepi beszéd egy-egy

részét, jellemzéseit annak, milyen a viszony közte és növendékei között.

Kedves jó Igazgatónknak!

Szeretett Ilona Néni!

Egy rég óhajtott kedves nap megünneplésére gyűltünk össze. Óhajtvá vártuk e napot, midőn én intézet növendékeinek szívéből egy érzés olvad lágy harmóniába, a hálataljes szeretet érzelme. Mint egy boldog család tagjai élünk itt, s hogy fölhaláltuk ez intézet falai között második otthonunkat, Önnek köszönhetnők szeretet Ilona néni, ki fáradhatatlan tevekénységgel mindig a mi jólétünk előmozdítására örekszik. Nemes szíve sugallatát követve szeretettel bánik velünk. Hibáinkért a szerető szülő szigorával büntet, örömeinkben velünk örül, bánatunkban velünk osztozik! S szívünk háláját elcsenyészhetlen fonál kapcsolja. Kedves Ilona Néni vonzó egyéniségéhez. Mi tudjuk igazán mily sok jó tanácsot lát el bennünket az élet küzdelmeire utralalóul mikor szerető szavával józan életpaszttalálával igazgat, vezérel bennünket. Adja meg a jó Isten kedves Ilona néninek mindazt, a mit szíve óhajt, koronázza siker minden törekvését s érje meg még nagyon sokszor

kedves névünnepeit o'yan örömek közepet, melyek fennkölt gondolkozásához méltók.

Mielőtt ezen kedves és finom izléssel lefojyt ünnepélyt elhagynók, Eitner Ludmilla tanárnőről, az önképző kör elnökéről kell megemlékezni, aki fáradhatlan buzgalommal tanította be az egytől-egyig sikerült költeményeket és kardsalokat.

Ezzel azonban nem volt vége a gyönyörűen magasztos ünnepnek. Természetes, hogy igazgatói szünetletté a nap, melyet ugy használtak fel, hogy az egész tanári kar az összes növendékekkel együtt kirándultak kies Pálcsunkra. Erté együtt vacsorázott a tanári kar a növendékekkel. Ezt táncz követte az intézet zenetermében.

A tanári kar érzelmeit Ribiczey Aladár tanári szolgálatra kirendelt igazgató tolmácsolta egy szép beszédben.

Szóval igazi iskolai ünnepet ült a szabadkai tanítónképző, melynek lelkeit nem ölt meg modorosság és mondva csinált jókedv.

Kíváncs, hogy a vetésekről is elmaradjon az a juniusi kód, amint végre megszűnt Balajthy Ilona urad vezérése alatt az a munkakedvet megölt, hideg fessőség és nyomasztó modorosság.

kelt ilyen iskola visszahatást okozna. Az áldatlan versengést pedig a tanulók számának csökkenő ingadozásával végre a szomszéd intézetek is mind megsínylenék.

Szabadkán kereskedelmi szakoktatási szükségletét, miként eddig, úgy a jövőben fedezheti a közvetlen közelben levő Szeged vagy Zombor, amelyek kivül Bács-Bodrogh megyében még Újvidéken is van kereskedelmi iskola.

Mindeme körülményeket mérlegelve úgy az állam, mint a helyi viszonyok érdekeinek szempontjából az egyesület kérelmét teljesíteni nem lehet.

Budapest, 1901. április hó 29-én.

A miniszter helyeti:

Nagy s. k.

államtitkár.

Ez a ministeri leirat egy elöben helyeselt s indokolt előterjesztésre. Ebből csak egy körülmény domborodik ki világosan s ez az, hogy a miniszter helytelenül lett informálva és ez az információ nem szabadkától eredhetett. Nincs városunkban befolyásosabb, de még kevésbé befolyásos ember sem, ki ne lenne meggyőződve arról, mennyire szükséges ill a kereskedelmi iskola, ezt mindenáron létesíteni kellene. Tovább megyek, közviszonyaink lettek felemelve s hogy a közérdek megkínálják, hogy Szabadkán felsőkereskedelmi ne legyen, mert különben tullengés állhatna be. Ettől bizony az igen tisztelt miniszter ur ne tartson, mert a kereskedői pályán épp most, midőn folyton ez országoszerle a magyar kereskedelem és ipar emelését hangoztatják, sem a közel jövőben tullengés nem fog beállani.

Éppen a kereskedők panaszkodnak nap-nap után, hogy nem kaphatnak csak némileg is megfelelő előképzéssel rendelkező tanoncgyerekeket. A pénzüzetek és a kereskedők szolgálataiban álló könyvelők és levelezők hol nyerték el a kereskedelmi pályára megkívánt kiképzést? Mindannyiuk más városban, hol szakiskolát látogathattak. Nem megszégyenítő állapot az, ha ezen 84000 lakossal bíró város szülöttjei csak azért, hogy kellő szakoktatásban részesülhessenek, a 30000 lakosu Újvidékre vagy a 28000 lakosu Zomborba kénytelen küldetni?

Igaza van a t. cikkírónak, amidőn felemlíti, hogy anyai szellemi nevelést a mennyit ill Szabadkán a középiskolákat képviselő egyetlen gymnasium nyújt, sok 10000 lakossal bíró városban is kapható.

A miniszter ur tehát felsőkereskedelmi nem ad; de ebben az ügyben valamit tenni kell s a ministeri rendeletbe belenyugodni nem lehet; legelőször Ó Excellenciáját más oldalról is kell informálni. Ismerve Schmausz főispán urnak és Mamuzsich Lázár polgármester urnak a közoktatás ügy iránti nagy érdeklődését s jóakarátát, m. rem remélni, hogy az ő jóakaratu támogatásuk vállvetve t. szerkesztő urnak és a kereskedelmi egyesületnek ez iránt tanusított ügyzeretét, remélem, hogy az oly annyira szükséges kereskedelmi iskola rövid időn belül megteremtik a szabadkai kereskedelmi iskolát.

Különfélék.

— **Lapunk legközelebbi száma az ünnepp miatt szerdán reggel jelenik meg.**

— **Választási mozgalmak.** Az ó-kanizsai kerületben az Ugron-párt Tompa Antal jelölését elejtette, és így *Bezerédy István* szabadelvű párt képviselőjével szemben *Dr. Pataj Sándor* függetlenségi párt hivatalos jelöltje, az egyedüli ellenzék jelöltje, — akinek kiváló szónoki tehetségét a kernyájai kerület választói, ahol az 1896-iki választáson volt a függ-párt hivatalos jelöltje, a legnagyobb elismeréssel méltányoltak. Az *apatini* kerület egyedüli jelöltje *Fernbach Péter* szabadelvű, akinek megválasztása valószínű.

— **Eljegyzések.** Lakay János a gazdák és iparosok hitelszövetkezetének könyvelője eljegyezte *Hrabal Annuska* kisasszonyt Aradról. — *Lapos István*, a kereskedelmi és iparbank könyvelője eljegyezte *Kopunovits Legetin* Mária kisasszonyt, *Kopunovits Legetin Péter* helybeli földbirtokos leányát.

— **Jóteknycélú műkedvelői előadás.** Az újonnan alakult szabadkai kereskedelmi alkalmazottak segélyező asztaltársasága, melynek célja az elserencsétlenedett, munkaképtelen kereskedelmi alkalmazottak, valamint azok özvegyei és árvaik segélyezése június hó 6-án a városi színházban és a Pest szálló termében *Birkáss Gyuláné*, *Taussig Vilmosné* urnok és *Mamusich Lázár* ur védnöksége alatt színházi ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Megnyitó irta *Riszner József*. Szavalja *Hirth Lipót* ur. 2. *Rhapsodie hongroise* II. Liszt F.-től zongorán előadja *Klein Gizella* urnó. 3. „Cavatine” I. Raff *Hegedűn* előadja *Rieszner József* ur, zongorán kíséri *Dr. Jóó Aurél* ur. 4. Egyveleg cimbalom kettős. Előadja *Buchwald Margit* és *Tenner Ella* k. a. A hangverseny előképpel és *Herczegh Ferenc* életrajzával a *Gyurkovics* lányoknak előadása követi. A műsor ügyes összehátása élvezetes estét ígér, amely körülmény és a jóteknycsagnak pártolása folytán szívesen ajánljuk a szép törekvést a nagy közönség figyelmébe.

— **Letört bimbó.** *Flatt Angela*, *Flatt Viktor* kir. közigyógyító 12 éves leánykája rövid szenvedés után ma este 8 órakor meghalt. A kis leány holtestét Újvidékre szállítják a családi sírba. A lányka vérmérgezés következtében halt meg. A szülők fájdalommal leírhatatlan, kik egészséges szép gyermeküket így váratlanul veszítették el.

— **Ösztöndíj.** A budapesti kir. tudományegyetem orvosi kara *Röck Szilárd* félévi 600 korona ösztöndíjat *Prokesch Viktor* IV. éves orvostani hallgatónak adományozta. A tehetséges ifjú *Prokesch Ignác* főgymnasiumi tanár fia.

— **Tanulóink a tornarsenyen.** A déli órákban élénk képet nyújtott ma a járókelőknek városunk piactere. Zomborból és Bajáról a tornaversenyre jutató diáksereg járta be városunk főutcáit és rövid idő tartozkodás után ismét tovább utaztak Budapest- felé, hogy a f. hó-27-én megtartandó országos versenyen részt vehessenek. A helybeli gymnasium tanulói a reggeli vonattal utaztak el.

— **Tüzoltók közgyűlése.** A Bács-Bodrogh megyei tűzoltó-szövetség f. hó 29-én tartja meg Zomborban évi közgyűlését. A helybeli önk. tűzoltó-területet *Petonszky József* és *Petonszky Ferenc* tisztok fogják képviselni. — Az ó-kanizsai önkéntes tűzoltó-terület ma ünnepélyt rendez, melyre városunkból is többen átrándultak.

— **Jegyzőválasztás Kulán.** B.-Kul'a községe f. hó 23-án *Borovánszky Gyula* Kernyaja község jegyzőjét választotta egyhangulag jegyzőjévé.

— **Helyreigazítás.** Lapunk egyik számában közölt és a Vidéki Hirlapok Orsz. szövetsége által rendes tagokul főlvet névsorban szereplő *Spitzer Zoltán* nem debreczeni, hanem bajai hirlapíró és a „Bajai Közöny” belső munkatársa.

— **Mennyi hal van a palicsi tóban.** Mikor híre járt 2 évvel ezelőtt, hogy *Darányi földmívelésügyi* minister rendeletére a palicsi tóba, e széles vízterületbe 20,000 pontyivadékkal kísérletet tesznek, hogyan lehetne a halászat céljaira a palicsi tavat értékesíteni, sokan kétkedve fogadták és nem bíztak sikerében. Erre az aggodalomra ráczafol az, hogy a múlt évben összesen 73,765 kgr. halat fogtak ki a Palicsból, mely eredményvel a költségek levonása után 20,739 korona volt a tiszta haszon. Ez évben az eddigi jelek után ítélve még kedvezőbb lesz az eredmény.

— **Lótenyésztési jutalomdíj osztás.** A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület 1901. évi június hó 16-án Hódásghon lótenyésztési jutalomdíj osztást rendez. A díjakat a földmívelésügyi miniszterium adja és pedig azoknak a megyei lótenyésztőknek kik bélyegtelen hatósági bizonyítványra, igazolják, hogy az általuk nevelt és birtokukban levő anyakanczától származott csikóval pályáznak. A díjak pénzbeliek és oklevelek.

— **Tűz.** Özv. *Alacs Józsefné* V. köri házának udvarán tegnap délután egy kazal szalma ismeretlen okból kigyulladt és a tűz átterjedt *Alacs János*ak szomszédos házára is, melynek tetőzete leégett. A kár 600 korona, mely megterül, mert a ház biztosítva volt.

— **Elítélt szaracsika árus.** A szabadkai rendőség tudomást szerzett arról, hogy *Huszár Jakab* kereskedő már régen úzi a szaracsika árusát. Minthogy ez tudvalevőleg méreg és árusítani csak gyógyszerárban szabad, *Gaál* rendőrbiztos tegnap előállította *Huszárt*, akit a nyomozást vezető *Vojnich* kapitány felelősségre vont. *Huszár* tagadta, de a megjelölt házkutatás és más bizonyítékok által beigazoltást nyert, hogy a mérget árulja s többen vettek is tőle és kendőző szerül használták. A rendőrkapitány *Huszárt* 15 napi elzárásra és 200 kor. pénzbüntetésre ítélte.

— **Szerencsétlenség.** *Aradszky Milán* cukrász segéd ma délelőtt csukrot olvasztott. Munkája közben az olvasztó edény fölborult és a kiomló forró csukor jobb kezét összeégette. A szerencsétlenül jártat a mentők vették ápolás alá.

— **Museum és panoptikum.** Csinosan és nagy szakképzettségre valló lökületességgel berendezett kiállítást nyitott meg *Winter Vilmos* a szalmapiacznak nevezett térségen. Egyik részben világosra ismert hajdankori és jelenlegi hírességek viaszból készült sikerült hasonmásai vannak kiállítva. Szobrászi lökületességgel vannak e művek megalkotva, a melyek közül a német császár *I. Umberto* Edison, *Krüger*, továbbá a kedves arcú kis *Boris herczeg*, a *Amor* szobrocska megkapó közvetlenséggel hatnak. Ugyan e részben a tisztán mutató nagytűz őrök alatt az angol bur háboru csata képei, nagyobb közlekedési szerencsétlenségek, kiállításai látképek stb. láthaók. A másik részben általános érdekű bonctani praeparatumok és műtéti remekek láthatók, perze szintén viaszból ritka ügyességgel reprodukálva. A kiállítást érdemes megtekinteni.

Aki = lisztet és első = fűszer-árut olcsón akar vásárolni, az ebbeli szükségletét Erős Gáspár
Kitűnő minőségű
 Kossuth-utcai fűszer és liszt-kereskedésében szerezze be.
 Ugyanott naponta többször frissen sült igazi házi és rozs kenyér. — Valódi hamisítatlan szegedi édes rózsza és féledes gulyás paprika, házilag kezelt tojasos tarhonya — Gondos és lelkiismeretes kiszolgálás.
Olcsó árak!

— A tizenhárom aradi vörtenű gyönyörű csoportképe fekszik előttünk művészi színhatással, remek korhűséggel megfestve. E képen úgy a megdicsőült tábornokok arcvonásai, mint az egyenruhák korhűsége és a plasztikai szépség, a festő művészetének tökéletességét igazolják; előrelátható tehát, hogy e kép egyike lesz a legnépszerűbb és legkedveltebb képeknek, melynek minden magyar család szobájában helye lesz és minden lakásnak díszére válik. Az 1848/47 hővédmenház főparancsnoka a képre vonatkozólag elismerő sorokat intézett a kép kiadójához. Mi is ajánljuk e képet t. olvasóinknak, mely minden vidéki képerkereskedésben, valamint a kiadónál Székely Aladár Budapest, VII. Klauzál-utca 6 sz. is megszerzhető.

— Az „Anker” élet és járadék biztosító társaság ápril hó 20-án tartotta XLII. rendes közgyűlését gróf Prokesch Osten Antal ur elnöklété alatt. A társaság vagyona 138 millió koronára emelkedett. Ebből Magyarországra esik: magyar értékpapirokban: 14.472,457 korona 75 fillér, jelzálogkölesönök 13.005,200 korona és a budapesti ingatlan (Anker udvar) 1.063,768 korona 80 fillér, összesen 28.541,426 korona 55 fillér. A részvény szelvény (200 koronával) és a mai hirdetésben kimutatott nyeresemény osztalék a társaság bécsi és budapesti pénztáránál készpénzben felvehető. A nyeresemény osztalékot az aláírt szelvény ellen a társaság helybeli képviselője is kifizeti.

— Mi szükséges minden hölgynek? Szép, tiszta, üde arcbőr. Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon ismert és kedvelt Földes-féle Margit-krémm, használata által érhető el. E törvényesen védett arckrém sem higányt, sem ólmot nem tartalmaz a szepőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztátalanságát pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat kisimítja és az arcznak, finom, fiatal rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kis tégely 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

Royal Pavilon

Palicsi cukrászda

„Royal pavilon” czim alatt

Pünköső vasárnap megnyílik.

Szives pártfogásért esedezik
Hermann Frigyes
cukrász.

Szegény cigányok . . .

Sűrűn látunk a mi széles, nagy forgalmu Kossuth utcánkon végig lödörögni kisebb, nagyobb cigányesapatot. — Előttük egy rendőr, hátuk mögött szintén egy szál rendőr.

Mindig megesis a szíven ezeken a szegény rongyos, összetört, sovány alakokon.

A szabadságtól vannak megfosztva, egyetlen kincsétől a kóbor cigány népnek.

Ennek a szegény népségnek a szabadságán kívül van egy-két rossz gebéje, egy-két rozoga sátoros kocsija és a sátoros kocsiban a czók-mókja, a rajkója.

Valami tíz-tizenkét ilyen szárnalmas alak vánszorgott ki ma délben is a Kossuth utcán végig a vasúthoz.

Barnasárga arczukról hullott a verejték: a gyengeség jele, folyt az asszonykép, a gyerek arczáról a könny, a fájdalom jele.

Izonyodva néztem egyszer egy nagy festményen egy orosz csapatot, melyet Szibéria felé hajtott a nagy czár rettenetes hatalma. Micsoda emberkinzás?

Megdöbbenve fordultam el ma délben ennek a cigányesapatnak a látára, — melyet éem tom milyen magyar miniszteri rendelet alapján — hajtottak ki a vonatra. Bizony emberkinzás ez is! Le akarják a kóborcigányokat telepíteni, állandó lakást hogy keressenek maguknak, ne kóboroljanak országszerre ne veszélyeztessék a közrendet.

A törvény törvény és a miniszteri rendeletnek is érvényt kell szerezni. Ha nem hát szeretném én látni azt a törvényt, vagy azt a miniszteri rendeletet, amely az parancsolja, hogy a rendőrség a kóbor cigányoktól vegye el az egyetlen rozoga kocsijukat, vegye el a lovukat, üsse dobra, adja el hat garasért és a vagyonától megfosztott cigányokra rakják fel a kocsin volt czókmókot, — ha bírja, ha nem bírja és úgy cipeltesse vele végig a városon.

Az az egy gebe, az a tűzre való sátoros kocsi tán nem is ér meg többet annak a valakinek, aki éppen megveszi, mint azt a hat garas, amit érte ad, de azon az öreg cigányon meg a feleségén, meg öt hat rajkóján bizony nagy jogtalanúság történt.

Eladták összes vagyonukat, eladták házukat, a fejük alját mindenüket. Hogy miért? Én se, de más se tudná megmondani, tán még az a rendőrségi közeg se, aki statáriumot ül a cigányok fölött.

Szegény cigányok, — mikor jut köztek megint egy rossz gebe, mikor ülhettek megint olyan rozoga sátoros kocsira, amit nagy kegyetlenül megint elvesznek tőletek a törvény nevében.

Közgazdaság.

Védekezés az oidium ellen.

(Védekezés a szőlő lisztharmat betegsége ellen.)

Szöleink egyik legveszedelmesebb betegsége az oidium (lisztharmat), mely már kora tavasszal megképezi a fiatal hajtásokon azokat a göczokat, amelyekből egész nyáron rajzik ki a veszedelmes gomba. Amint a bogóy növekedik, belepi piskvos fehér porával és vagy megánczosítja vagy elrothasztja. Ellene nehezebb védekezni, mint peronoszpóra ellen.

Általánosán kénport szokunk ellene használni, beporozzuk vele a hajtást és a fűrtöt. De fontos, hogy most, a nyár kezdete előtt porozzuk, mert a baj keletkezését előzhetjük meg. A tiszta kénport legalább 3—4-szer, de sokszor 5—6-szor kel egy nyáron használunk. Ugyanis a kénpor leginkább azzal hat, hogy belőle kénsav fejlődik, ami megöli a gombacsirát. Hogy azonban a gombasav kifejlődhesen, oda 15—20 C. fok melege van szükség.

Különösen nyár elején és ősszel, de megakárhányszor nyár derekán is, a mi éghajlatunk alatt, alig van a napnak 2—3 ilyen melleg órája, az is rendszeren délközben.

A porozást pedig egész nap kell folytatni. A tiszta kénpor nem tapad a növényre a legkisebb szellő leviszi. Azért nagy szerencse kell ahoz, hogy a reggel és délután kifújtott kénport az a 2—3 meleg óra érje, különösen ha a hatás bekövetkezte előtt a pornak az éjszakát is a tőkén kell tölteni, amiért a reggeli harmat is árt neki.

Ez az oka, hogy oly gyakran nem hat kedvezően a tiszta kénpor használata és hogy a szőlős gazdáknak oly sokszor kell hiába porozni.

Ezen a bajon segít a kénpornak egy új kompozíciója, a dr. Aschenbrandt-féle „rézkénpor” amelyet Magyarországon egy fővárosi előkelő kémiai gyáros állít elő. Ennek a pornak nagymennyiségű preperált réz és mészhydrát tartalma van, ami a kifújtatott szert oda tapasztja a növényhez és ott tartja addig, míg a levegő a kellő hőfokra felemelkedett. Ez a tulajdonsága a „rézkénpor” hatását függetlenné teszi az időjárástól. A dr. Aschenbrandt-féle „rézkénpor” használata tehát már ebből az okból is összehasonlíthatatlanul előnyösebb mint a tiszta kénporé.

Sokkal kevesebb is kell belőle, mint a tiszta kénporból, mert a legfinomabb kiporzott réteg is, állandósága folytán elegendő arra, hogy a szőlőtőkét az oidiumtól megvédjé.

Réztartalma is sok mindenre jó. Számos tapasztalata van arra, hogy használatával megtakarítható, a megfelelő viszonyok között az első vagy utolsó peretmetezés. Sok gazda állítja, hogy megvédi szőlőjét az őszi rothadás bizonyos nemétől. A „rézkénpor” sietteti és elősegíti a szőlő-fűrt érését és a mustot és a bort nem bűdösíti úgy, mint a tiszta kénpor.

Terjed is használata, számos előkelő gazda tapasztalatairól küldi meg bárkinek aki érdeklődik, a Budapestben levő „Magyar Mezőgazdák Szövetkezet” mely a szert forgalomba hozza.

Törvénykezés

Fegyelmi tárgyalás az ügyvédi kamaránál.

A szabadvai ügyvédi kamara fegyelmi bírósága ma szenzációs bűnügyet tárgyal. Dr. Berkes Zsigmond zombori ügyvéd ügyéről volt szó, akit annak idején a zombori törvényszék 8 havi börtönrre ítélt, mert bűnrészesnek találta abban, hogy Knebl István karavukovai lakos egy váltót úgy hamasított, meg, hogy azon a kibocsátójából, elfogadól lett.

E bűnügy folyamánya volt a fegyelmi, amelyet ma Dr. Schaffer Mór elnöklété alatt tárgyalták. Az ügyészek Szabados János és Dr. Eperjessy Béla a hivatalvesztést kérték, míg a bíróság Dr. Pataj Sándor védő meghallgatása után, a hivatalvesztést sőt a felfüggesztést is mellőzve, csak pénbüntetéssel sújtotta a vádlottat, — amiben a védő megnyugodott, míg az ügyész felebbeszélt.

Szerkesztők távollétében a szerkesztésért felelős:
BRAUN HENRIK.

Dr. Heiszler J. orvostudor

vizgyógyintézete Szabadkán, Mária-Terezia-park. (Vasut mellett.)

Lakás: Eötvös-utca Csillag Béláné-féle ház.

Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

Gyógymodok: massage, vizkúra, villanyozás, begönggyölés által izzasztás és gőzfürdők, továbbá orvosi torna. — Javalva van: az idegbetegségeknek mint: idegesség, ideggyengeség, hystéria, epilepsia, főfájás és szédülésnél, agy és gerinczagy bántalmaknál. — A légző szervek betegségeinél: Tüdőhurut, időült hõrgõhurut és nehézlégzésnél (asthma.) — Gyomor és bélbajoknál, alhasi pangásoknál. — Az izmok betegségeinél: rheuma és köszvényeud.

Kitintetve számos aranyérem és díszoklevéllel

Blaskovits Bátori Mihály

művészeti és sparművészeti intézete
Szabadkán, VII. Erdő-utca 66. szám.

Templomfestés művészi kivitelben.

Szobafestés a legjobb falalmány szerint, hogy a vizes fal, a festés után megszárad és a festék nem feketedik meg.

Mázolás. * Aranyozás * Czimfestés.
* Ötött oztimbiák. *
* Ólomba foglalt üvegfestés. Edzés. *

FAGYAPOTOT
gyümölcs, tojás stb.
csomagolásához,
valamint
kárpitós munkához
ajánl a
Budapesti Fagyapotgyár
Reichner Arnold, Budapest, Váci-ut 95. szám.

Fernolendt

Czipőkenőcs a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad és a bőrt taróssá teszi. Alapítva 1832. Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse Nr. 21. Mindenütt kapható.

KIADÓ PALICSI VILLA.

Palicsi villám, diszes parkkal és árnyas fákkal, sétatérrel a fürdő mellett, a villanyos főtárhoz közel, a legkényesebb igényeknek is megfelel és teljesen új burorozattal van ellátva, a fürövadra mérsékelt áron kibérelhető.

Tudakozódások alulírt tulajdonoshoz Szabadkára intézendők.
A lakások mindenkor megtekinthetők.

Halbrohr Adolf.

A szőlő OIDIUM betegsége

ellen a legjobb szer a
Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNFOR

Leszállított ár Budapesten: 50 kgs zsákokban á kg. 50 fillár; 10 és 5 kgs zsákokban á kg 54 fillár. — Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja; ajánlatosabb — mert a mu-tól nem bűdösíti — mint a tiszta kénpor vagy a kénmáj.

A szőlő éresét sietteti, a termés minőségét javítja. — Sok termelő megakarított vele egy permetezést a peronoszpóra ellen és megvédte vele szőlőjét az őszi rothadástól. — Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is. — Megbízottak: Késmárky Béla, Zimbor Bátori Jenő, Szabadka. Eötvös-u. 114. Guba József, B. Topolya Kráhl Ignác B. Almás.

Jencs-féle Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szeplő, pattanások, májfoltok, bőrtarka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arcz és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ráncos arczbőrt simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.**
A hozzávaló Narancsvirág Foudre doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János“ gyógyszerárában
Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszerárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Új bádigos üzlet!

Értesitem a nagyközönséget, hogy Petőfi-utca, dr. Blum orvos úr házában

épület és mű bádigos üzletet

nyitottam és elvállalok minden nemű építkezéseket és e szakba vágó munkákat, fürdőkádakat stb. a legolcsóbb áron.

Messinger R.

Huzás visszavonhatatlanul

1901 Junius 25^{én.}

Főnyeremény

30.000 korona értékű

Concordia sorsjegyek
á 1 korona.

ajánlja:
Kunetz Mór főelárusító
Szabadka.

Nyiltér. *)

A minden téren mutatkozó gazdasági pangásra való tekintettel a

mohai
ÁGNES
forrás

külkezelésége elhatározta, hogy ásvány vizét, mely a fertőző-betegségek esetén egész Moha vidékét megvédelmazte a járványok ellen s mely a gyomor-, bél-, vese-, tüdő- és légcsőbajos embereknek nélkülözhetetlen italsmely angolkóros gyermekeknek kitűnő gyógyszer, háziartások számára másleliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénssavval telített viznél sőt a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Agnes-forrás vizét még a legzegényebb ember is könnyen megszerezhesse. Ártapot s prospectust, kívánatra bérmentve a mohai Agnes-forrás kezelősége Mohán, vagy

ÉDESKUTY L. Bpsten,
ca. és kir. udvari szállító szívesen küld.

Ásványviz-nagykereskedő.
Kapható mindenütt.

I^a Czemént.

Braun Herman fia
Szabadska.

Telefon 122. szám.

Legjobb minőségű

- Román 100. kg. 1 frt. 40 kr.
- Portland " " 2 " 70 "
- Hárs-fa 1-öl. 11 frt.
- Szil-fa " " 12 "
- Bükk-fa " " 13 "
- Gyertyán-fa, 14 "
- Fa-szén zsák vételnél 3 kr. kg.-ja.

Költözködést elvállalok.

4 darab stráf-kocsi eladó.

Csepülő és fűtő szén

* E rovart alattiakéit nem vállal felelősséget a Szerk.

551 sz. en. 901.

Hirdetmény.

A nmélt. keresked. lemüzyi. Miniszter ur 88112/900 sz. körrendeletében ezennel közhírré teszem, hogy az iparfelügyeleti és kazánvizsgáló szolgálatnak I. évi áprili 1-én bekövetkezett egyesítése alkalmából a gőzgépezékek és kazánfűtők képesítésére az ország főbb pontjain jelenleg fennálló vizsgáló bizottságokat 6-nagyméltósága megszüntette és ezzel egyidejűleg az iparfelügyeleti kerületek székhelyein nevezetesen: Aradon, Besztercebányán, Brassóban, Buda-pestben, Debreczenben, Fumében, Győrött, Kassán, Kolozsvárott, Marosvásárhelyt, Miskolczon, Nagyváradon, Pécsen, Pozsonyban, Sopron, Szegeden és Temesvárott új vizsgáló bizottságokat állított fel.

A vizsgák iránti kérvények a bizottságban képviselt kerületi kir. iparfelügyelőhöz Budapesten az állami felső ipariskola igazgatóságához intézendők.

Szabadskán, 1901. évi május 24

Mamusch Lázár. s. k. polgármester.

550/eln.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ó nagyméltóságának 19871/IX. 1901. sz. körrendelete értelmében a gőzkazánok megvizsgálásáért a gőzkazántulajdonosok által fizetendő kincstári illetékek és vizsgálati költségek tekintetében a volt közmunka- és közlekedésügyi minisztérium által 1886. évi 22790. sz. a. kiadott gőzkazánügyi kormányrendelet 15. §-a 1. pontjának a) és b) alatti határozmányait hatályon kívül helyezve, a gőzkazánok megpróbálása alkalmával fizetendő kincstári illetékeket és eljárás díjakat a következőkben állapítom meg.

a) Kincstári illetékek.

A kazán tüzfelülete négy-szögmeterekben

2.5-ig	10
10-0	20
50-0	30
100-0	40
200-0	50
200-0-on felül	60

A próbáért fizetendő kincstári illeték koronákban

Ezen illetékek külön tüzeléssel bíró, illetve külön használható minden egyes gőzkazán, gőztulhevitő, gőztartó és gőzfogó edény után külön számítatnak fel. — Gőzfogó edények és gőztartók tüzfelülettel nem bírván, az ezek után fizetendő kincstári illetékek megállapításánál a külső összes felület veendő figyelembe.

b) Eljárás díjak: Az eljáró kazánvizsgáló közegek utli költségeinek és napi díjainak megtérítése fejében gőzkazánonként 25 korona, a székes-főváros területén pedig 12 korona 50 fillér átalányösszeg fizetendő. Ezen eljárási díj, ha a kazántulajdonosnak ugyanazon helyen egyidejűleg több kazánja próbáltatik meg, csak az első kazán után fizetendő teljes összegben, a második és az azt követő minden kazán után pedig az eljárási díj fele, vagyis 12 kor. 50 fillér, illetőleg a székes-főváros területén 6 kor. 25 fillér fizetendő. Az eljárási díj minden kazán, tehát az állami intézetek kazánjai után a kazánpróbát megelőzőleg az állampénztárba vagy az illetékes m. kir. adóhivatalba befizetendő. Ha a kazánpróba az eljáró kazánvizsgáló közeg hibáján kívül eső bármely okból a meghatározott időben és helyen megtartható nem volt, vagy sikerre nem vezetett, az újbóli próbát megelőzőleg a kazán tulajdonos csak a szabályszerű eljárási díjat tartozik újból befizetni. Szerkezeti megvizsgálásokért (reviziók), valamint az évenkénti ellenőrzési szemlékért a kazántulajdonosok sem kincstári illetéket, sem eljárási díjat nem fizetnek, s az ez alkalommal felmerülő napidíjak és utliköltségek a kereskedelemügyi m. kir. ministerium tárcáját terhelik. Midőn azonban a helys. revizió vagy az ellenőrzési szemle a kazán körül észlelt hiányok a kazán tulajdonos mulasztása vagy egyenes kérelme miatt a rendes időben nem hajtható végre, továbbá midőn a kazán belső reviziója a kazántulajdonos kérelmére az előirt időn belül is eszközöztetik, a kazántulajdonos tartozik az említett eljárási díjat befizetni. A kazánvizsgáló kincstári illetékek és eljárási díjakra vonatkozó fentebbi határozmányok I. é. május hó 1-én lépnek hatályba, s ehhez képest az ezen határnaptól kezdődőleg megtartható kazánpróbák után a jelen körrendeletben megállapított kincstári illetékek és eljárási díjak esedékesek.

Miről a törvényhatóság területén levő összes gőzkazántulajdonosok ezennel értesíttelnek.

Szabadskán, 1901 május 24.

Mamusch s. k. polgármester.

1000 pár galambot

keresek megvételre párájt 70 fillérjével. Czim az önkéntes tűzoltó laktanyában.

Szobafestő,
mázoló,
aranyozó,
czimfestő

és minden e szakmába vágó munkát elfogad a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben, úgy helyben mint vidéken

Kladek Kázmér

Szabadskán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.
Gyors és pontos elkészítés!

Szabadskán a honvédkaszárnya előtt.

Naponként d. e. 9 órától esti 10-ig nyitva.

Kisóranгу

PANOPTIKUM

és anatomiai muzeum.

Tulajdonos: Winter Vilmos.

A panoptikum áll: gépezettel mozgatható viaszfigurákkal. — Történelmi csoportok és népfajok a világ minden tájékaról. Híres férfiak melképe, köztük számos császáré és királyé. Gazdag anatomiai muzeum viaszból, sok száz preparatum és alak.

Nagyszerű panoráma, több mint száz üveggel. A legújabb napi események, a transvaali és kínai háboru is látható.

Az anatomiai muzeum szerdán csakis hölgyek által tekinthető meg.

Belépti díj: Panoptikum-panoráma. Nappal 15 kr., este világitás mellett 20 kr. Tíz éven aluli gyermekek és közkatonák csak 10 kr. fizetnek. — Anatomiai muzeum, csakis felnőtteknek, 15 kr.

Kiváló tiszteléttel Winter Vilmos.

Kiváló tiszteléttel Winter Vilmos.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apró hirdetés beiktatása legfőbb 60 fillérbe kerül és 15 sz. lehet, minden további szó 4 fillért vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesítések a kiadóhivatalad; levélbeli kérdésekhez válaszra való belyeg melléklendő.

Ödik kör, Köves-utca 249 sz. házam, mely áll útlehelyiségből, 3 szoba konyha, pincze, kert udvarból, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Dr. Markovics Lajos Zomborban.

Pénzt! 8% kedvező fizetési felételek mellett tisztviselő és katonatisztek gyorsan kaphatnak Megkeresések, Bankbizomány* poste restant Szabadskára kéretnek.

Öreg és fiatal!

embereknek ajánlatuk Dr. Müller orvos tudomán, díjazott és újabb sokszorosan kiadott megjelent folyóirata a megöröngált ideg és nem i szerkeztől valamint annak a radikális gyógykezelése vonatkozó oktatása is. Bérmentes küldemények botriek alatt 1 kor. 20 fillér levélhelyegekben. Curt Röber, Braunschweig.

A Szukop-féle ház szabadkézből eladó. Tudakozódni lehet Haverda Boldizsár ügyvéd irodájában.

Kléner Dániel kereskedésében egy egészen új hitzigli és egy fénykép készülék minden elfogadható árban eladó.

Alapítva 1870-ban.

A legújabb és legújabb beszerzési forrás szeszgyök, borsosgyök, zselé- és szövetgyökök, lópatkók, náci vagyis es kőszeggyök.

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV. Váci-utca 25. sz.

Árnyék gyári, nagy caktár. Óriási választék poros és szerves anyagokban.

SANTAL EGGER

Árnyékban állították a külföldi szeszgyök. Csak a lényeg, védett „Santal” védjeggyel. Ár 3 korona. Védőre 3 korona 40 fillér előleges befizetése után barmmentve. Kapható a „NADOR Gyógyszertár” Budapest, VI. Váci-utca 17.

Évűzések óta nagy sikerrel használják

KOSZVENYESCSUZ ellen

REPARATOR

a KRECHER-féle

12 év 3 korona. Főérték: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálmán-tér.

DURATOR

200 év óta a legjobb és legbiztosabb szeszgyök. Ár 12 év 3 korona. Főérték: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálmán-tér.

PSEHOFER J.

vértisztító labdacsal.

Budapest legújabb létványossága a

BELVÁROSI KÁVÉHÁZ

IV. Kilygő-tér 2. (Kilavics Ferencz utca)

Vidékhez kedvező találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglő előrangú étterme

Budapest, VI. Andrásy-utca 39.

26 ÉV ÓTA

AZ ELISMERT LEGJOBB

FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

BUDAPEST

CS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE

ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

RÖSER

Budapest, VI. Alapítványi 1853, Aradi-utca 10.

Általános tudósító

Budapest, VII. Erzsébet-körút 34.

A legjobb órákat

legbiztosabb és legújabb órákat

RÉSZELETFIZETÉSRE

BRAUSWETTER JANOS

Arjegyzék 2000 kőpénz ingyen és barmmentve.

Oh jaj! Kőhögés, rekedtség ellen gyors és kitűnő

EGGER-féle MELLSPAZILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

FRATELLI DEISINGER

4 1/2 kg. Cuba-kávét, válogatott

15 korona 30 fillért elvámolvá és barmmentve.

BENZIN MOTOROK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárától

DÉNES B.

Bodegac

Portói, Sherry, Malaga, Massira, Marsala, Chablis, Rajos- és Mosai-borok.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ

BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

féll és nyári gyógyhely

BUDAPESTEN.

GOLIÁT MALÁTA-SÖR.

Köványi Király-Sörfőző, Kővanya.

100.000 sorsjegy.

OSZTALYSORSJÁTÉK.

GAEDICKE A. BUDAPEST

MARGIT KRÉM

THYMOL

ELSA-FLUID

TURUL

BRADY-féle MARIACELLI GYOMORCSEPEK

BRADY KÁROLY

TROPON

Dr. RÖDER és TÁRSA Kóstornubura

Kiprobált és folyton sikerrel... Dr. KOVACS J. egyet. orvosár.

„AZ ANKER” Magyarországi vezérképviselőség:

BUDAPEST,
VI. ker., Deák-tér 6 sz.
(Anker-udvari) a társaság saját házában.

élet- és járadékbiztosító-társaság. — (Alapított 1858.) —

Összes vagyon 138 millió korona
Biztosítási állomány 505 millió korona
Eddigi kifizetések 225 millió korona

1900-ban a nyereség részvételével biztosítottak **vegyes és haláleseti biztosításoknál**. Az osztalékért szerint — úgy mint 26 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 26%-át kapták kész pénzben kifizetve, míg a **vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B. osztalékért** szerint (évenként emelkedő osztalék) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 3%-a, ugyint a biztosítási tartam 3 éve után, 4 év után, 5 év után, 6 év után, 7 év után

háztartást ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségez iránti ajánlatok is intézendők) valamint a társaság ügynökei. — Képviselő: **Krishaber Dezső Szabadka.**

PALICS!

Alulírott a **Lévay-féle villatelepemet** a mely díszes parkkal és nagy aranyas fákkal külön szorakozó sétatérrel ellátva a fürdő közvetlen közelében a villamos felszállónál a tőpartján fekszik, — teljesen rendezve a mai kor kényesebb igényeinek megfelelőleg egészen új burorokkal és ágyneművel felszerelve **egy és két szobás lakások, külön konyhák, cseléd szobával**, vagy annélkül a fürdő évad alatt mérsékelt áron bérelhetők. Részletes árjegyzék és felvilágosítás kívánatra azonnal ingyen megküldetik, tudakozódások alulírt tulajdonoshoz Palicsra vagy Szabadkára intézendők. A villatelepen a lakások mindenkor megtekinthetők a kezelőség kalauzólása mellett.

Kiss Abel, tulajdonos.

Magyar stýlben készült

HÁLÓ-SZOBA

tölgy és mahagoni-fából, továbbá dió-fából

Angol háló-szoba

és ebédli kredencz eladó díszes kivitelben
SEFCSITS LAJOS asztalosnál
VI. kör, Kálasi-út 203. szám.

TŰZÁLLÓ

Chamotte

cserép - kályhák

modern színekben és formákban szállít

Dániel A. József

cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó minta-raktára:
Baththány-utca, Csajkás ház.

Javítások pontos kivitelben, jótállás mellett. Szolid munka, olcsó árak.

Gyár-telep: II-ik kör, 378 sz.

HIRDETME NY.

Ó cs. és apostoli királyi Fenségségnek legfelső elhatározás: folytán ezennel megindították

a XXII-ik magyar királyi államsorsjáték

rendelése. Az ezen sorsjáték utáni remélhető tisztajövedelmén köztisztviselő és jótékony célokra fog fordítani

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereségei az alább következő játék terv szerinti **365.000** koronára rúgnak, és pedig:

1 főnyeresemény	150 000 korona	10 nyeresemény	á 1.000 korona
1 "	50.000 "	20 "	500 "
1 "	20.000 "	50 "	100 "
1 "	10.000 "	100 "	50 "
2 nyeresemény	á 5 000 "	1000 "	20 "
5 "	2.000 "	6500 "	10 "

Az összes nyeresemények készpénzben fizeltetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul **1901. évi június hó 28-án** Budapes'ten történik.

Egy sorsjegy ára **4** koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedeki igazgatóságnál Budapesten (Csepel-rakpart, Vámpalota), a mely hatósághoz a megrendelt sorsjegyek ára posta-utalványnyal előre beküldendő, továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsdeben és vállalkozásban.

Budapesten, 1901. évi január hó 2-án.

A m. kir. lottójövedeki igazgatóság.

TROPON tápláló és erősítő szer, a legjobb a legolcsóbb fehérnyekészítmény, kapható a következő alakokban:

TROPON por-alakban, a hus legtáplálóbb része, tiszta fehérnye, étellekhez keverve tápláló erejüket sokszorososan fokozza.

VAS-TROPON egyesíti magában a vasvérképző és a fehérnye izomerősítő hatását. A verszegényesség, sápadtság, idegyöngöseség legjobb orvosszere.

TROPON-CACAO a legtáplálóbb reggeli ital, tiszta táplálóbb, mint a közönséges cacao, melynek legfinomabb fejtájával készül.

TROPON-GYERMEKTÁP

LISZT a legértelmesebb és legmegbízhatóbb gyermekétajláék. Egyedül igazi pótszere az anyatejnek. Nagy Tropon (fehérnye) tartalma következtében tápláló ereje nagyobb, mint minden más tápláló.

Kapható minden gyógyszerárban.

Figyelem!

Az angol-bur háború kiörésével a transzváli gyémánt bányák briliáns kivitelét megszüntették, minéltozva ennek értéke roppant magasra emelkedett. Most, hogy a háború befejezést nyer, a kivitel megkezdődik és a briliáns áru értéke nagyon csökkeni fog.

A kinek eladó briliáns kövekkel kirakott ékszerei vagy zálogozdulai vannak, azokat a legmagasabb árban vásárlom.

Mayerhof F.

Szabadka, Kossuth-u., a Nemzeti-szállóval szemben

ÉN Fischer Henrik

kárpitos, díszítő, eladó szabadkai kivilágítási vállalkozó s közönszö Kazinczy (Gombkötő) utca 92. sz. öv. Bilitzkyné házában.

Értesítem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, hogy Pudler Dániel táncmesterrel és Pudler B.-vel **soha semmiféle üzleti összekötésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevemet az üzlet vállalatnál nem használhatja**

Egyben értesítem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, hogy elvállalom ezentúl is kivilágítást, bármilyen alkalomkor díszítést és bálakra, lakadalmakra, házmulatságokra; estélyekre kikölesznözök zászlókat, czimereket, lampionokat, fállyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyat.

A közelgő képviselőválasztásokra szükséges minden nagyságu zászlók és jelvények készítését elvállalom igen jutányos árban.

Átköltözésnél butorcsomagolást valamint **kárpitos munkát javításra** is elfogadok a legolcsóbb árban úgy **helyben** mint **vidéken.**

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

JÓ ES OLC SÓ ÓRAK!

3-évi jótállással privát vevőknek
KONRAD JÁNOS
óragyára, arany, ezüst és ékszer áruk szállító-háza.

BRŰX (Csehország)
jó nickel-rem.-óra frt 3.75
Valódi ezüst rem.-óra frt 5.80
Valódi ezüst lánc frt 1.20
Nickel óbrasztó óra frt 1.95

Cégem a es. és k. birodami címmel van kitüntetve, számtalan arany ezüst kiállítás érem valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban. Képes árjegyzék ingyen és bérment.

Méhészeknek és baromfityenyésztőknek fontos!

Saját érdekében

kérem, sziveskedjenek elolvasni **ez első magyar kereskedelmi méhtelep** és vele kapcsolatos állattenyésztési czikke rakatárának 1901. évi szóló sok újdonsággal gazdagított képes árjegyzékét, melyek dús választékát tartalmazza a **méhkaptáraknak és méhészeti segédesszközöknek a mesterséges baromfi költőgépeknek és fölnevelési szereknek: továbbá tyúk, galamb és madárretetők tyukokat, galambházak és madárkalitkákának stb. — Árjegyzékeket külön a méhészeti s külön a baromfityenyésztési czikkekről ingyen s bérmentve küldök. — Czime e legrégibb általános jöhrnévű és minden kiállítás kitüntetett üzletnek**

Kühne Ferencz,
első magyar kereskedelmi méhtelep
Budapest, I., Atilla-u. 99/511.